

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

STUDY

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM
PAPERS

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2015

**WISKUNDE V2
MEMORANDUM**

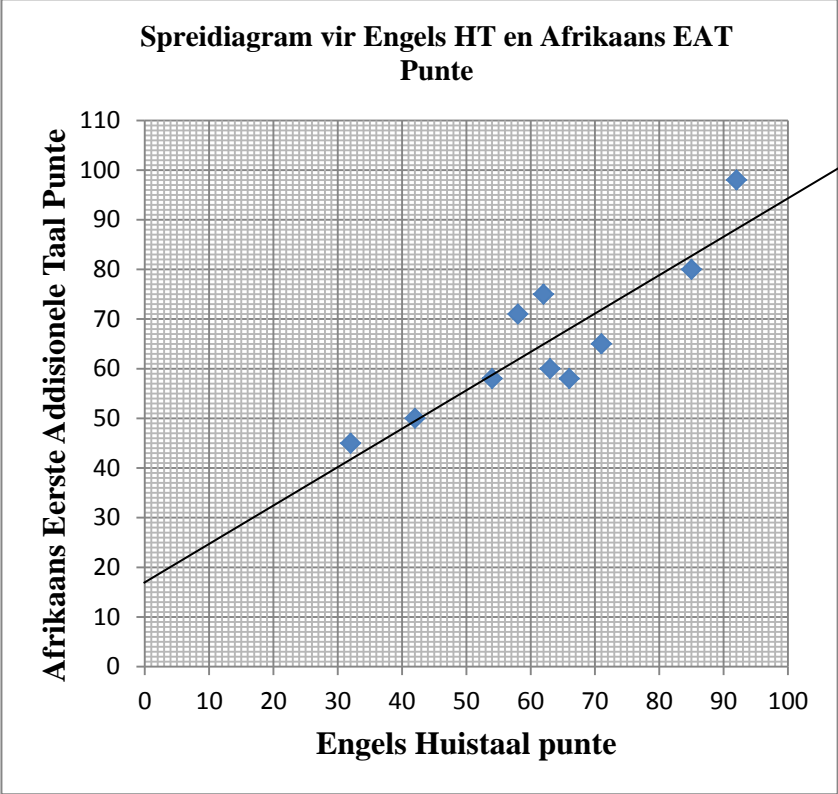
PUNTE: 150

Hierdie memorandum bestaan uit 14 bladsye.

VRAAG 1

1.1	<table border="1" data-bbox="225 248 1085 427"> <tr> <td>Engels HT</td> <td>42</td> <td>54</td> <td>85</td> <td>32</td> <td>63</td> <td>71</td> <td>92</td> <td>62</td> <td>58</td> <td>66</td> </tr> <tr> <td>Afrikaans EAT</td> <td>50</td> <td>58</td> <td>80</td> <td>45</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>98</td> <td>75</td> <td>71</td> <td>58</td> </tr> </table> 	Engels HT	42	54	85	32	63	71	92	62	58	66	Afrikaans EAT	50	58	80	45	60	65	98	75	71	58	<p>✓✓✓ afsteek van al tien punte</p> <p>✓ regressielyn</p>	(4)
Engels HT	42	54	85	32	63	71	92	62	58	66															
Afrikaans EAT	50	58	80	45	60	65	98	75	71	58															
1.2	$a = 18,03563\dots$ $b = 0,767429\dots$ $y = 18,04 + 0,77x$	<p>✓ waarde vir A</p> <p>✓ waarde vir B</p> <p>✓ vergelyking</p>	(3)																						
1.3	$r = 0,88$	✓✓ antwoord	(2)																						
1.4	<p>Sterk positiewe korrelasie.</p> <p>OF Linieêre neiging</p> <p>OF As die leerder hoë punte in Engels gekry het sal die leerder soortgelyke punte in Afrikaans behaal.</p>	✓ antwoord	(1)																						
1.5	<p>74%</p> <p>Aanvaar antwoorde vanaf 73 tot 75</p>	✓✓ antwoord	(2)																						
			[12]																						

VRAAG 2

2.1	$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$ $= \frac{1155}{20}$ $= 57,75$ $\sigma = (6,737 \dots)^2$ $= 45,39$ Slegs Antwoord: Volpunte	✓ antwoord ✓ kwadraat van variansie ✓ antwoord	(3)
2.2.1	22 studente	✓ antwoord	(1)
2.2.2	$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$ $= \frac{1320}{22}$ $= 60$ Slegs Antwoord: Volpunte	✓ substitusie/ vervanging ✓ antwoord	(2)
2.2.3	$\sigma = \sqrt{\frac{1012}{22}}$ $= 6,782$ Slegs Antwoord: Volpunte	✓ substitusie/ vervanging ✓ antwoord	(2)
2.3	$\frac{1155 + 5x}{25} = 60$ $1155 + 5x = 1500$ $5x = 345$ $x = 69$ Elke seun moet 69 kg weeg.	$\checkmark \frac{1155 + 5x}{25} = 60$ ✓ antwoord	(2)
			[10]

VRAAG 3

3.1.1	$E = \left[\frac{x_1+x_2}{2}; \frac{y_1+y_2}{2} \right]$ $= \left[\frac{3+5}{2}; \frac{5+3}{2} \right]$ $E = (4; 4)$	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vervanging in korrekte formule ✓ koördinate van E. 	(2)
3.1.2	$m_{AB} = m_{DC}$ $\frac{y-y_1}{x-x_1} = \frac{3-1}{5+1}$ $\frac{y-5}{x-3} = \frac{2}{6}$ $\therefore y - 5 = 2 \text{ \& } x - 3 = 6$ $\therefore y = 7 \text{ \& } x = 9$ <p>B(9; 7)</p> <p>OF</p> $\frac{-1+x}{x} = 4 \quad ; \quad \frac{1+y}{x} = 4$ <p>$x = 9, y = 7$</p> <p>B(9; 7)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ gelykstel van twee gradiënte. ✓ vereenvoudiging ✓ koördinate vir B <ul style="list-style-type: none"> ✓ $\frac{-1+x}{x} = 4$ ✓ $\frac{1+y}{x} = 4$ ✓ koördinate vir B 	(3)
3.1.3	$F = \frac{-1+5}{2}; \frac{1+3}{2}$ $F = [2; 2]$ $y - y_1 = m(x - x_1)$ $y - 2 = 1(x - 2)$ $y = x - 2 + 2$ $y = x$	<ul style="list-style-type: none"> ✓ koördinate van F. ✓ formule ✓ korrekte waarde van m ✓ korrekte vervanging in die formule ✓ antwoord 	(5)
3.2	$m_{DE} = m_{EG}$ $\frac{2,5 - 4}{t + 1 - 4} = \frac{3}{5}$ $\frac{-1,5}{t - 3} = \frac{3}{5}$ $3t - 9 = -7,5$ $3t = 1,5$ $t = 0,5$	<ul style="list-style-type: none"> ✓ gelykstel van gradiënte ✓ korrekte vervanging <ul style="list-style-type: none"> ✓ vereenvoudiging ✓ antwoord 	(4)

<p>3.3</p>	$AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$ $= \sqrt{(9 - 3)^2 + (7 - 5)^2}$ $= \sqrt{40}$ $= \sqrt{(-1 - 3)^2 + (1 - 5)^2}$ $= \sqrt{32}$ <p>$\therefore$ ABCD is NIE 'n rombus/ruit nie, want $AB \neq AD$</p> <p style="text-align: center;">OF</p> $m_{AC} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$ $= \frac{5 - 3}{3 - 5}$ $= -\frac{2}{3}$ $m_{DB} = \frac{3}{5}$ $m_{AC} \times m_{DB} = -\frac{2}{3} \times \frac{3}{5}$ $= -\frac{2}{5}$ $\neq -1$ <p>$\therefore$ ABCD is nie 'n rombus/ruit nie:</p> $m_{AC} \times m_{DB} \neq -1$	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vervanging in formule ✓ antwoord ✓ antwoord ✓ stelling ✓ rede ✓ vervanging in formule ✓ antwoord ✓ antwoord ✓ stelling ✓ rede 	<p style="text-align: right;">(5)</p> <p style="text-align: right;">[19]</p>
------------	---	--	---

VRAAG 4

4.1	$r^2 = (3 + 1)^2 + (1 - 4)^2$ $= 16 + 9$ $r^2 = 25$ $r = 5$ $(x - a)^2 + (y - b)^2 = r^2$ $(x + 1)^2 + (y - 4)^2 = 25$	✓ gebruik van afstand formule ✓ $r^2 = 25$ ✓✓ vervanging van waardes in die formule	(4)
4.2	$\widehat{NQM} = 90^\circ$ [hoek onderspan deur middellyn]	✓ antwoord	(1)
4.3	$(m_{NQ}) \cdot (m_{QM}) - 1$ $\frac{y - 7}{x + 5} \times \frac{y - 1}{x - 3} = -1$ $\frac{0 - 7}{x + 5} \times \frac{0 - 1}{x - 3} = -1$ $\frac{7}{x + 5} \times \frac{-1}{x + 5} = -1$ $x^2 + 2x - 15 = -7$ $x^2 + 2x - 8 = 0$ $(x + 4)(x - 2) = 0$ $x = -4, x = 2$ $Q(-4; 0)$	✓ vervanging in formule vir loodregte gradiënte ✓ vereenvoudiging en oplossing van drieterm ✓ koördinate van Q	(3)
4.4	$m_{MN} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$ $= \frac{7 - 1}{-5 - 3}$ $= \frac{6}{-8} = -\frac{3}{4}$	✓ vervanging in formule ✓ antwoord	(2)
4.5	$m_{MN} = -\frac{3}{4}$ $\tan \theta = -\frac{3}{4}$ $\theta = 180^\circ - 36,86^\circ$ $\theta = 143,13^\circ$ $m_{QM} = \frac{1 - 0}{3 + 4}$ $\tan \beta = \frac{1}{7}$ $\beta = 8,13^\circ$ $\alpha = 143,13^\circ - 98,13^\circ$ $\alpha = 45$	✓ gradiënt van MN ✓ waarde van θ ✓ gradiënt van QM ✓ waarde van β ✓ waarde van α	(5)

4.6	$m_{MP} = \frac{4-1}{-1-3}$ $= -\frac{3}{4}$ $m_{\tan} = \frac{4}{3}$ $y - y_1 = m(x - x_1)$ $y - 1 = \frac{4}{3}(x - 3)$ $y = \frac{4}{3}x - 4 + 1$ $y = \frac{4}{3}x - 3$	✓ m_{MP} ✓ $m_{\tan}$ ✓ vervanging in die formule ✓ vereenvoudiging ✓ antwoord	(5)
			[20]

VRAAG 5

5.1	$\cos 75^\circ + \cos 15^\circ = \cos(45^\circ + 30^\circ) + \cos(45^\circ - 30^\circ)$ $= 2 \cos 45^\circ \cdot \cos 30^\circ$ $= 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \times \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$ $= \frac{\sqrt{6}}{2}$	✓ uitdrukking in terme van 30° en 45° ✓ gebruik van saamgestelde identiteit ✓ vervanging van waardes ✓ antwoord	(4)
5.2	$1 + 4 \sin^2 A - 5 \sin A + \cos 2A = 0$ $1 + 4 \sin^2 A - 5 \sin A + 1 - 2 \sin^2 A = 0$ $2 \sin^2 A - 5 \sin A + 2 = 0$ $(2 \sin A - 1)(\sin A - 2) = 0$ $2 \sin A = 1 \text{ or } \sin A = 2 \text{ (geen oplossing)}$ $\sin A = \frac{1}{2}$ $A = 30^\circ + k \cdot 360$ $A = 150^\circ + k \cdot 360^\circ; k \in \mathbb{Z}$	✓ $\cos 2A$ in terme van $\sin A$ ✓ standaard vorm ✓ faktore ✓ vir elke waarde van $\sin A$ ✓ algemene oplossing 1 ^{ste} kwadrant ✓ algemene oplossing 2 ^{de} kwadrant ✓ algemene oplossing notasie	(7)

5.3	$\frac{\sin 2A}{1 + \cos 2A} = \tan A$ $\text{LHS} = \frac{2 \sin A \cdot \cos A}{1 + 2 \cos^2 A - 1}$ $= \frac{2 \sin A \cdot \cos A}{2 \cos^2 A}$ $= \frac{\sin A}{\cos A}$ $= \tan A$ <p>LK = RK</p>	<p>✓ dubbelhoek identiteit van $\sin 2A$</p> <p>✓ dubbelhoek identiteit van $\cos 2A$</p> <p>✓ LK = RK</p>	(3)
5.4	$\frac{\cos x \tan x \sin 23^\circ \cos 23^\circ}{\sin 46^\circ (-\sin x)}$ $\cos x \cdot \frac{\sin x}{\cos x} \cdot \sin 23^\circ \cdot \cos 23^\circ$ $\frac{-2 \sin 23^\circ \cos 23^\circ \cdot \sin x}{1}$ $-\frac{1}{2}$	<p>✓ $\cos x$</p> <p>✓ $\tan x$</p> <p>✓ $\sin 46^\circ$</p> <p>✓ $-\sin x$</p> <p>✓ $\frac{\sin x}{\cos x}$</p> <p>✓ $2 \sin 23^\circ \cos 23^\circ$</p>	(6)
			[20]

VRAAG 6

6.1	120°		✓ antwoord	(1)
6.2			<i>f</i> ✓ <i>x</i> – afsnit ✓ <i>y</i> – afsnit ✓ draaipunte	(6)
		<i>g</i> ✓ <i>x</i> – afsnitte ✓ <i>y</i> – afsnit ✓ draaipunte		
6.3	6.3.1	$x \in (30^\circ ; 90]$	✓ albei waardes korrek ✓ korrekte notasie	(2)
	6.3.2	$x \in (-90^\circ ; -30^\circ)$	✓ albei waardes korrek ✓ korrekte notasie	(2)
6.4	$-4 \leq y \leq 0,5$ OF $[-4 ; 0,5]$		✓ interval ✓ waardes	(2)
				[13]

VRAAG 7

7.1	<p>In ΔCBE</p> $\frac{CE}{BC} = \sin \hat{C}BE$ $BC = \frac{CE}{\sin \hat{B}}$ $= \frac{3}{\sin 16,7^\circ}$ $BC = 10,44$	<p>✓ verhouding vir sin</p> <p>✓ vereenvoudiging en vervanging</p> <p>✓ antwoord</p>	(3)
7.2	<p>In ΔABC</p> $\frac{AB}{\sin \hat{C}} = \frac{BC}{\sin A}$ $AB = \frac{BC \cdot \sin \hat{C}}{\sin \hat{A}}$ $AB = \frac{10,44 \cdot \sin 32,3^\circ}{\sin 18,1^\circ}$ $AB = 17,96^\circ$	<p>✓ gebruik van sinusreël</p> <p>✓ vereenvoudiging en vervanging</p> <p>✓ antwoord</p>	(3)
7.3	$\frac{AD}{AB} = \sin \hat{C}BD$ $AD = AB \cdot \sin \hat{C}BD$ $= 17,96 \sin 33,7^\circ$ $AD = 9,96 \text{ m}$ $AD = 10 \text{ m}$	<p>✓ verhouding vir sin</p> <p>✓ vereenvoudiging en vervanging</p> <p>✓ antwoord</p>	(3)
			[9]

VRAAG 8

8.1.1	$\hat{T}_2 = x$ [OS = OT, radiusse] $\hat{O}_1 = 180^\circ - 2x$ [som van $\angle$ 'e van Δ]	✓ S/R ✓ S/R	(2)
8.1.2	$\hat{P} = \frac{\hat{O}_1}{2}$ [middelpunts $\angle = 2 \times$ omtrekshoek $\angle$] $= \frac{180 - 2x}{2}$ $= 90^\circ - x$	✓ stelling en rede ✓ antwoord	(2)
8.1.3	$\hat{O}_1 = \hat{R}$ [SOTR is 'n parallelogram] of [teenoorst. hoeke van parallelogram] $\hat{R} = 180^\circ - 2x$	✓ stelling & rede ✓ antwoord	(2)
8.2	$\hat{O}_1 = \hat{R}$ [teenoorst. hoeke van parallelogram] $180^\circ - 2x = 90^\circ + x$ $3x = 90^\circ$ $x = 30^\circ$	✓ stelling en rede ✓ vervanging van waardes ✓ antwoord	(3)
			[9]

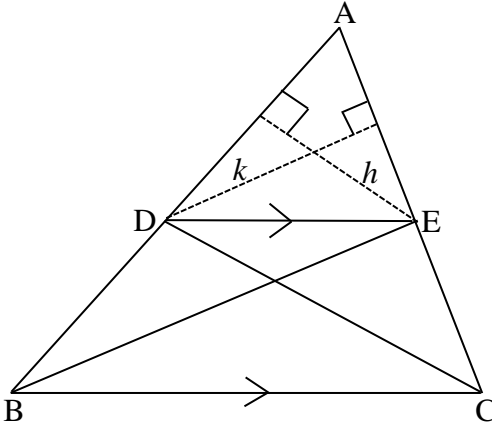
VRAAG 9

9.1	$\hat{M}_1 = \hat{M}_2 = 90^\circ$ [lyn vanaf die middelpunt 'n sirkel na die middelpunt van die koord] $\hat{M}_2 = \hat{A}$ [gegee $QA \perp TA$] $\hat{M}_2 + \hat{A} = 180^\circ$ $\therefore$ MTAR is 'n koordevierhoek [teenoorst. $\angle$ 'e is supplementêr]	✓ $\hat{M}_2 = 90^\circ$ ✓ rede ✓ $\hat{M}_2 = A$ & rede ✓ gevolgtrekking en rede	(4)
9.2	In ΔPMR & ΔTMR (i) $\hat{M}_1 = \hat{M}_2$ [OR halveer PT] (ii) $PM = MT$ [M is die middelpunt van PT] (iii) $MR = MR$ [gemeen] $\therefore \Delta PMR \equiv \Delta TMR$ [S A S] $\therefore PR = TR$	✓ stelling en rede ✓ stelling en rede ✓ stelling en rede ✓ SAS ✓ gevolgtrekking	(5)
9.3	$\hat{T}_2 = \hat{P}$ [Raaklyn koord stelling] $\hat{T}_1 = \hat{T}_2$ [Albei gelyk aan $\angle P$]	✓ $\hat{T}_2 = \hat{P}$ ✓ Raaklyn koord ✓ gevolgtrekking	(3)
			[12]

VRAAG 10

10.1	Eweredig	✓ antwoord	(1)
10.2.1	$\hat{A}_4 = \hat{D}_1$ [raaklyn koord stelling] $\hat{D}_1 = x$ $\hat{D}_1 = \hat{E}_2$ [hoeke in dieselfde segment] $\hat{E}_2 = x$ $\hat{A}_4 = \hat{C}_2$ [teenoorst. binne $\angle$]	✓ stelling en rede ✓ stelling en rede ✓ stelling en rede	(3)
10.2.2	In $\triangle ACF$ & $\triangle ADC$ i) $\hat{A}_3 = \hat{A}_3$ [gemeen] ii) $\hat{C}_2 = \hat{D}_1$ $\triangle ACF \parallel \triangle ADC$ [gelykhoekig]	✓ stelling en rede ✓ stelling en rede ✓ stelling en rede	(3)
10.2.3	$\triangle ACF \parallel \triangle ADC$ $\frac{AC}{AD} = \frac{AF}{AC} = \frac{CF}{DC}$ $\frac{AC}{AD} = \frac{AF}{AC}$ $AF = \frac{AC \cdot AC}{AD}$, maar $AC = AO$ $AF = \frac{AO^2}{AD}$	✓ sye eweredig ✓ kies van die korrekte eweredighede ✓ vereenvoudiging ✓ antwoord	(4)
			[11]

VRAAG 11

<p>11.1</p>	 <p>Te Bewys: $\frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$</p> <p>Konstr: Teken hoogtelyn h vanaf E na AD Teken hoogtelyn k vanaf D na AE. Verbind BE en DC</p> <p>BEWYS:</p> $\frac{\text{area } \triangle ADE}{\text{area } \triangle BDE} = \frac{\frac{1}{2} \cdot AD \cdot h}{\frac{1}{2} \cdot DB \cdot h}$ $= \frac{AD}{BD}$ $\frac{\text{area } \triangle ADE}{\text{area } \triangle CED} = \frac{\frac{1}{2} \cdot AE \cdot k}{\frac{1}{2} \cdot EC \cdot k}$ $= \frac{AE}{EC}$ <p>Maar $\text{Area } \triangle BDE = \text{Area } \triangle CED$ (dieselfde basis en dieselfde hoogte)</p> $\therefore \frac{\text{area } \triangle ADE}{\text{area } \triangle BDE} = \frac{\text{area } \triangle ADE}{\text{area } \triangle CED}$ $\therefore \frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$	<p>✓ konstruksie</p> <p>✓ verhouding: area van $\triangle ADE$: $\triangle BDE$</p> <p>✓ $\frac{AD}{BD}$</p> <p>✓ verhouding: area van $\triangle ADE$: $\triangle CED$</p> <p>✓ $\frac{AE}{EC}$</p> <p>✓ gelykstel van twee areas</p> <p>✓ gevolgtrekking $\frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$</p>	<p>(6)</p>
-------------	---	--	------------

11.2.1	$\frac{AD}{DB} = \frac{AM}{MN} = \frac{3}{2}$ [Eweredigheit Stelling; DE $\parallel$ BC]	<ul style="list-style-type: none"> ✓ antwoord ✓ rede 	(2)
11.2.2	In $\triangle ADE$ & $\triangle ABC$ i) $\hat{A} = \hat{A}$ [gemeen] ii) $\hat{ADE} = \hat{ABC}$ [ooreenkomstig ; DE $\parallel$ BC] $\therefore \triangle ADE \parallel \triangle ABC$ [gelykhoekig] $\therefore \frac{AD}{AB} = \frac{DE}{BC} = \frac{AE}{AC}$ $\frac{AD}{BC} = \frac{DE}{BC} = \frac{3}{2}$	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ooreenkomstige hoeke gelyk ✓ aantoning $\triangle ADE \parallel \triangle ABC$ ✓ sye in eweredigheit ✓ antwoord 	(4)
11.2.3	$\frac{\text{area } \triangle ADE}{\text{area } \triangle ABC} = \frac{\frac{1}{2} DE \cdot AM}{\frac{1}{2} BC \cdot AN}$ $= \frac{3 \times 3}{5 \times 5}$ $= \frac{9}{25}$	<ul style="list-style-type: none"> ✓ verhouding van areas ✓ vervanging van waardes in die noemer en die teller ✓ vereenvoudiging en antwoord 	(3)
			[15]
		TOTAAL:	150